

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Łodzi**

Łódź, dnia   października 2011 r.

**Pani
Zofia Kotynia
Wójt Gminy Siemkowice**

LLO-4101-22-01/2011
P/11/133

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Łodzi skontrolowała Urząd Gminy w Siemkowicach, zwany dalej „Urzędem”, w zakresie realizacji zadań dotyczących gospodarki ściekowej gminy na obszarach nieobjętych systemem kanalizacji zbiorczej, w latach 2009 – 2010 i w I półroczu 2011 r.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 6 października 2011 r. – Najwyższa Izba Kontroli, stosownie do art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Pani Wójt niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli negatywnie ocenia działania Urzędu w zakresie realizacji zadań dotyczących gospodarki ściekowej gminy na obszarach nieobjętych systemem kanalizacji zbiorczej.

1. Urząd nie podjął działań obejmujących zorganizowanie odbierania i wywozu nieczystości płynnych w trybie art. 6 ust. 6 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach² (zwanej dalej „ustawą o utrzymaniu czystości”), a także nie egzekwował od właścicieli nieruchomości obowiązku zawierania umów na wywóz nieczystości płynnych z firmą uprawnioną do dokonywania opróżniania zbiorników

---

¹ Dz.U. z 2007 r., Nr 231, poz. 1701 ze zm.

² Dz. U. z 2005 r. Nr 236, poz.2008 ze zm.

bezodpływowych oraz posiadania przez nich dokumentów potwierdzających ich opróżnianie, co wynikało z przepisu art.6 ust. 1 powołanej ustawy. W okresie objętym kontrolą mieszkańcy gminy (w 2009 r. – 5.073 osoby, w 2010 – 5.046 osób, w I półroczu 2011 – 5.041 osób) korzystali z wody dostarczanej siecią instalacji wodociągowej. Jednocześnie wobec braku sieci kanalizacji sanitarnej na terenie całej gminy, wytworzone nieczystości płynne gromadzone były w zbiornikach bezodpływowych. W gminie, gospodarstwa domowe oraz zakłady przetwórcze wytworzyły łącznie w badanym okresie 377,9 tys. m³ nieczystości płynnych, z tego w: 2009 r. - 168,8 tys. m³, 2010 r. - 160,1 tys. m³ i I połowie 2011 r. - 49 tys. m³.

2. Kontrola NIK ustaliła, iż zezwolenie Wójta na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych oraz transportu nieczystości płynnych z terenu gminy Siemkowice posiadała od 2006 r. firma: „Remondis” sp. z o.o. oddział w Częstochowie. Jednakże, jak podał dyrektor Oddziału częstochowskiego tej firmy, z uwagi na brak zainteresowania w zawieraniu umów na wywóz nieczystości płynnych ze strony mieszkańców gminy, nie prowadzono takiej działalności. Ustalono, że inne firmy prowadzące działalność gospodarczą wywiozły z terenu gminy Siemkowice do oczyszczalni ścieków 7270,5 m³ nieczystości płynnych, z tego w 2009 r. - 3.327 m³ (2% ogólnej wielkości wytworzonych ścieków) w 2010 r. - 2.972,5 m³ (1,9%) i w I połowie 2011 r. - 971 m³ (2%). Dane o wielkości nieczystości płynnych przekazanych do oczyszczalni ścieków i podmiotach (w liczbie 7) dostarczających, NIK uzyskała z ewidencji prowadzonej w oczyszczalniach ścieków, istniejących na terenach sąsiadujących gmin (Osjaków i Rząśnia). Urząd Gminy w Siemkowicach nie posiadał rozeznania zarówno o ilości wytwarzanych na terenie gminy, jak i o ilości ścieków dowożonych do okolicznych oczyszczalni ścieków transportem asenizacyjnym, co znajdowało potwierdzenie w sporządzanych corocznie sprawozdaniach statystycznych (o symbolu M-06 i SG-01). Należy przy tym wskazać, iż żaden z siedmiu ujawnionych podmiotów prowadzących m.in. działalność w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości płynnych nie posiadał zezwolenia określonego w art. 7 ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości, a jedynie dwie firmy posiadały wpis o prowadzeniu takiej działalności, odpowiednio w: ewidencji działalności gospodarczej i KRS. Ponadto, jak wykazano w toku kontroli tylko jeden podmiot dysponował zarejestrowanym pojazdem asenizacyjnym.
3. Urząd – jak ustaliła kontrola NIK, nie prowadził ewidencji zbiorników bezodpływowych, do czego zobowiązuje przepis art. 3 ust. 3 pkt.1 ustawy o utrzymaniu czystości. W ocenie

NIK, Urząd nierzetelnie sporządzał sprawozdania statystyczne (SG-01) za lata 2009-2010, gdyż wykazywane w nich dane dotyczące liczby zbiorników bezodpływowych na terenie gminy nie były prawdziwe lecz szacunkowe, co potwierdziła Pani Wójt w złożonym wyjaśnieniu. Należy przy tym wskazać, iż w badanym okresie Wójt nie wydał żadnej decyzji wynikającej z art. 6 ust.7 ustawy o utrzymaniu czystości, pomimo, iż od 2007 r. obowiązywała uchwała Rady Gminy o ustaleniu stawek za wywóz nieczystości płynnych w wysokości 30 zł/m³. Decyzje takie, dla właścicieli nieruchomości nieposiadających umów na opróżnianie zbiorników bezodpływowych, skutkowałyby wniesieniem opłat przez właścicieli za wywóz nieczystości płynnych, wg stawek określonych w powołanej powyżej uchwale Rady Gminy. Po uwzględnieniu kosztów wywozu (opłat dla firm) i po uwzględnieniu ilości wody bezpowrotnie straconej (w przypadku gmin wiejskich jest to około 30% ilości sprzedanej wody) gmina uzyskalaby dochód w badanym okresie, zgodnie z art. 6 ust. 11 ustawy o utrzymaniu czystości, w łącznej wysokości 6.440.742 zł.

4. W ocenie NIK, przygotowanie organizacyjne Urzędu nie zapewniało prawidłowej realizacji zadań określonych w ustawie o utrzymaniu czystości w zakresie spraw będących przedmiotem kontroli. Stwierdzono, bowiem brak spójności pomiędzy postanowieniami Regulaminu Organizacyjnego Urzędu z 2003 r., a istniejącymi zakresami czynności z lat 1999-2001 przypisanymi do stanowisk pracowników prowadzących sprawy gospodarki ściekowej na terenie gminy. Uniemożliwiało to właściwe przyporządkowanie czynności do zadań wynikających z ustawy o czystości i porządku w gminie konkretnym pracownikom. Ponadto, do czasu zakończenia czynności kontrolnych NIK, Urząd nie dokonał uaktualnienia uregulowań w tym zakresie.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- zaprowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych,
- podjęcie działań w celu skutecznego wyegzekwowania od właścicieli nieruchomości wyposażonych w zbiorniki bezodpływowe ich opróżniania oraz posiadania przez nich stosownych dokumentów w tym zakresie,
- podjęcie działań w celu zorganizowania na terenie Gminy odbioru i transportu nieczystości płynnych,
- dostosowanie zakresów czynności pracowników Urzędu do wymogów ustalonych w regulaminie organizacyjnym Urzędu Gminy Siemkowice w części dotyczącej gospodarki ściekowej i sprawozdawczości w tym zakresie.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Łodzi, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Panią Wójt w terminie 15 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Pani Wójt prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury NIK w Łodzi, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym wyżej mowa, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.